

WUP.VA.0702/63-1/RG/11

Szczecin, dnia 18 lipca 2011 r.

Pani Małgorzata Chyła
Radna Województwa Zachodniopomorskiego

ODPOWIEDŹ NA INTERPELACJĘ

Nr 67/11 z dnia 28.06.2011 r., dotyczącą sprawozdania z działań zrealizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie w 2010 r.

W odpowiedzi na Pani interpelację, dziękując za zaangażowanie w problem przeciwdziałania zjawisku bezrobocia w naszym województwie, przedstawiam kolejno odpowiedzi na pytania dotyczące zapisów zawartych w sprawozdaniu z działań zrealizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie w 2010 r.

1. Czy zostały opracowane narzędzia do rozeznania potrzeb i oczekiwań osób bezrobotnych? Jakie to narzędzia?

Potrzeby oraz oczekiwania osób bezrobotnych zostają zdiagnozowane podczas indywidualnych rozmów z pracownikami zarówno Powiatowych Urzędów Pracy, jak i pracownikami Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej działającego przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy. Ważne narzędzie rozpoznania wspomnianych kwestii stanowią również anonimowe ankiety wypełniane dobrowolnie przez osoby korzystające z usług urzędów pracy.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. nr 69, poz. 415 ze zm.) osoby bezrobotne, poszukujące pracy oraz młodzież po 18 roku życia mogą liczyć na następujące wsparcie również ze strony Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie:

- indywidualne poradnictwo zawodowe, w ramach którego osoby zainteresowane poznaniem własnych predyspozycji i zainteresowań zawodowych oraz cech temperamentu i osobowości, mogą umówić się na konsultację z doradcą zawodowym lub psychologiem. Usługi z zakresu indywidualnego poradnictwa zawodowego kierowane są do osób, które po raz pierwszy stanęły przed wyborem zawodu jak i do osób, które utraciły pracę i nie potrafią się odnaleźć w tej nowej, jakże trudnej sytuacji. Rozmowa i kontakt z doradcą zawodowym pomaga im poprzez lepsze zrozumienie siebie, dokonanie realistycznego wyboru zawodu, zmiany zatrudnienia lub właściwego dostosowania zawodowego;
- w ramach grupowego poradnictwa zawodowego osoby mogą wziąć udział w różnego rodzaju zajęciach warsztatowych, których celem jest przygotowanie uczestników do aktywnego i efektywnego poszukiwania pracy. Podczas zajęć uczestnicy analizują własny potencjał zawodowy, swoje mocne i słabe strony, zdobywają informacje o rynku pracy i sposobach jej poszukiwania, rozwijają poczucie własnej wartości i skuteczności w działaniu. Mają okazję zdobyć wiedzę i umiejętności efektywnego prezentowania się podczas rozmowy z pracodawcą oraz zapoznać się z zasadami pisania dokumentów aplikacyjnych. Uczą się umiejętności rozwiązywania konfliktów w sposób konstruktywny i radzenia sobie stresem;
- ponadto, odwiedzając CLIPKZ klienci mogą skorzystać z porady realizowanej w ramach usług EURES, której celem jest pomoc poszukującym pracy w poruszaniu się po europejskim rynku pracy

Dodatkowo w 2009 roku, podczas konwentu Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy zaproponował współpracę w ramach wspólnych badań w zakresie sytuacji osób bezrobotnych i pozostających bez zatrudnienia w woj. zachodniopomorskim. W wyniku zawartego porozumienia pomiędzy WUP, a wszystkimi Powiatowymi Urzędami Pracy województwa zachodniopomorskiego, podjęto wspólne działania w kierunku diagnozowania lokalnych rynków. Pierwszym rezultatem tych działań, są pilotażowe badania pn. „Sytuacja społeczno-zawodowa zarejestrowanych osób bezrobotnych w powiatowych urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego” przeprowadzone w lipcu i sierpniu 2010 r. Efektem końcowym jest powiatowa analiza potrzeb, oczekiwań, ale i barier osób bezrobotnych z naszego województwa (link: <http://www.wup.pl/files/content/zorp/zorpsytuacja2010.pdf>).

Przy współpracy osoby bezrobotnej bądź poszukującej pracy z pośrednikiem pracy, doradcą zawodowym, specjalistą do spraw rozwoju zawodowego czy też liderem Klubu Pracy,

powstaje Indywidualny Plan Działania (IPD). Celem IPD jest wybór najlepszej możliwej dla uczestnika ścieżki dalszej kariery zawodowej na rynku pracy. Indywidualny plan działania zawiera m.in. działania możliwe do zastosowania przez urząd pracy w ramach pomocy określonej w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. nr 69, poz. 415 ze zm.) oraz działania planowane do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego lub poszukującego pracy w celu poszukiwania pracy. Efektem końcowym podjętych działań jest zatrudnienie osoby, podjęcie przez nią działalności gospodarczej lub innej pracy zarobkowej.

2. Z czego wynika tak duże niezagospodarowanie miejsc pracy?

W 2010 roku powiatowe urzędy pracy województwa zachodniopomorskiego dysponowały łącznie 50 430 wolnymi miejscami pracy i miejscami aktywizacji zawodowej, o 7 223 więcej niż w 2009 roku, jednocześnie w tym samym okresie zarejestrowano 179 790 bezrobotnych - więc na jedno wolne miejsce pracy przypadło 4 bezrobotnych. Należy przy tym zaznaczyć, iż obecnie w znowelizowanej ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. nr 69, poz. 415 ze zm.), w artykule nr 36 został uchylony ustęp 5, który mówił: „Pracodawcy są obowiązani na bieżąco informować powiatowe urzędy pracy właściwe ze względu na siedzibę pracodawcy o wolnych miejscach zatrudnienia lub miejscach przygotowania zawodowego...”. Od stycznia do grudnia 2010 roku 71 526 osób zostało wyrejestrowanych z powiatowych urzędów pracy z tytułu podjęcia pracy, było to o 18 096 więcej bezrobotnych niż wolnych miejsc pracy, którymi dysponowały urzędy pracy. Na koniec grudnia 2010 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 109 964 osoby, liczba niewykorzystanych wolnych miejsc pracy wynosiła 1 125 (2% wszystkich wolnych miejsc pracy dostępnych w 2010 roku), z tego oferty pracy nie zostały zrealizowane przez okres dłuższy niż 30 dni (0,5% wszystkich wolnych miejsc pracy dostępnych w 2010 roku). Jak wynika z przedstawionych danych, teza o niezagospodarowaniu wolnych miejsc pracy nie znajduje faktycznego odzwierciedlenia w rzeczywistości.

3. Czy powiaty o stopie bezrobocia powyżej 20% otrzymują dodatkowe środki na przeciwdziałanie temu zjawisku?

Na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. nr 69, poz. 415 ze zm.), Minister właściwy do spraw pracy przekazuje, na wyodrębniony rachunek bankowy, samorządom województw i powiatów środki

Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych w województwie. Podział kwot na poszczególne województwa odbywa się na podstawie algorytmu, uwzględniającego kryteria określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2009 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie (Dz. U. Nr 123, poz. 1019). Jedną z podstawowych danych wykorzystywanych podczas ww. podziału środków przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, jest współczynnik korygujący, uwzględniający stopę bezrobocia w poszczególnych województwach. Im jest ona wyższa, tym dane województwo otrzymuje większą ilość środków na aktywizację osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Jednakże powyższa wartość uwzględnia jedynie ogólny poziom stopy bezrobocia w całym województwie.

Przekazane przez MPiPS środki są dzielone przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego, na poszczególne powiaty z przeznaczeniem na finansowanie zarówno aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, jak i projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (Poddziałanie 6.1.3 POKL), z uwzględnieniem poniższych kryteriów przyjętych przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego Uchwałą Nr XXVIII/289/09 z dnia 10 lutego 2009 r. i stosowanych przy podziale środków zarówno w 2010, jak i 2011 r.:

- liczba bezrobotnych;
- stopa bezrobocia;
- udział osób bezrobotnych do 25 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych z danego powiatu;
- udział osób bezrobotnych powyżej 45 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych z danego powiatu;
- udział bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych z danego powiatu;
- udział bezrobotnych z terenów wiejskich w ogólnej liczbie bezrobotnych z danego powiatu;
- udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych z danego powiatu;
- wskaźnik podjęcia pracy / odpływ;
- procentowy udział środków wydatkowanych w ramach Funduszu Pracy;
- procentowy udział środków wydatkowa

Również w powyższym algorytmie stopa bezrobocia jest jednym ze składników, które w znacznej mierze determinują wysokość środków przekazywanych dla poszczególnych samorządów powiatowych. Należy przy tym zaznaczyć, iż według danych branych pod uwagę podczas podziału środków na 2011 rok, aż 10 z 21 powiatów przekroczyło 20% poziom stopy bezrobocia.

Ponadto Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w 2010 oraz 2011 roku poinformowało o możliwości ubiegania się o dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy Ministra na realizację następujących programów:

- 1) aktywizacji zawodowej bezrobotnych **do 30 roku życia**;
- 2) zwiększających aktywność zawodową osób bezrobotnych **w wieku 45/50 plus**;
- 3) aktywizacji zawodowej bezrobotnych **zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników**, oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi, w tym w ramach programów współfinansowanych z wkładu finansowego Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (EFG);
- 4) związanych z aktywizacją bezrobotnych na terenach, **na których miały miejsce klęski żywiołowe**;
- 5) aktywizacji zawodowej bezrobotnych związanych z **tworzeniem nowych miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach**;
- 6) aktywizacji zawodowej bezrobotnych **będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy**, określonych w art. 49 ustawy.
- 7) zwiększające aktywność zawodową osób w wieku w wieku 45/50 PLUS skierowanego **do osób powyżej 55 roku życia** (program realizowany w 2010 r.);
- 8) **programów specjalnych** skierowanych w pierwszej kolejności do bezrobotnych i osób poszukujących pracy, w stosunku do których stosowane usługi i instrumenty rynku pracy okazały się niewystarczające do powrotu na rynek pracy bądź utrzymania miejsc pracy (programy realizowane w 2011 r.);

Wszystkie Powiatowe Urzędy Pracy z terenu naszego województwa mogły, w okresie przyjmowania wniosków na poszczególne programy, ubiegać się o przyznanie dodatkowych środków na aktywizację osób bezrobotnych, bez względu na wysokość stopy bezrobocia zarejestrowanej na terenie ich działania. Jak wynika z analizy sytuacji na lokalnych rynkach pracy w powiatach, które na mocy decyzji finansowych dotychczas przekazanych przez MPiPS, otrzymały dodatkowe środki na realizację poszczególnych programów aktywizacji w roku 2011 (7 powiatów), stopa bezrobocia na terenie 6-ciu z nich, znacznie przekraczała 20% w chwili składania wniosków.

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie w 2010 roku realizował działania zmierzające do nasilenia wsparcia w obszarach o znacznej stopie bezrobocia. W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Działanie 6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*, Poddziałanie 6.1.3 *Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz*

podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych - projekty systemowe, są finansowane instrumenty i usługi wymienione w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), finansowane ze środków Funduszu Pracy, związane z realizacją następujących form wsparcia:

- szkoleniami;
- stażami;
- przygotowaniem zawodowym dorosłych;
- pracami interwencyjnymi;
- wyposażeniem i doposażeniem stanowiska pracy;
- przyznaniem jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, w tym pomocą prawną, konsultacjami i doradztwem związanymi z podjęciem działalności gospodarczej.

Instytucjami realizującymi wsparcie w ramach ww. Poddziałania jest 20 Powiatowych Urzędów Pracy Województwa Zachodniopomorskiego, które udzielają wsparcia osobom zarejestrowanym w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotne, w tym w szczególności osobom znajdującym się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, wymienionym w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.). Projekty w ramach ww. Poddziałania realizowane są od 2007 roku w systemie rocznym, zaś każdy z Powiatowych Urzędów Pracy realizuje odrębny projekt w zakresie wskazanego wsparcia.

Dodatkowo w 2010 roku, w ramach EFS, zostały podjęte działania zmierzające do głębszej koncentracji udzielanego wsparcia w obszarach o znacznej stopie bezrobocia, poprzez synchronizację założeń do Planów Działania na rok 2011. Działania te opierają się na stymulacji przedmiotowego wsparcia poprzez określenie kryteriów dostępu i kryteriów szczegółowych, czyli określenie preferencji w obszarze działania o znacznym stopniu utrudnienia związanym z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy. W ramach Poddziałania 6.1.1 określono następujące kryteria:

- działania podejmowane w ramach kampanii promocyjnych i akcji informacyjnych upowszechniających elastyczne formy zatrudnienia, mających na celu zachęcenie pracodawców do zatrudniania osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz opracowanie i rozpowszechnianie informacji o ofertach pracy, mogą obejmować jedynie teren województwa zachodniopomorskiego, co pozwoli na upowszechnienie zatrudnienia oraz wzrostu poziomu zatrudnienia na regionalnym i lokalnym rynku pracy;

- projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa zachodniopomorskiego, co powoduje, iż wszelkie środki finansowe trafiają tylko i wyłącznie do beneficjentów z województwa zachodniopomorskiego.
- w ramach projektu co najmniej 60% uczestników zostanie objętych IPD, co pozwoli na nabycie umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia jak również dopasowanie form pomocy do oczekiwań i możliwości osoby bezrobotnej;
- projekt skierowany jest w co najmniej 60% do osób z poniżej wskazanych grup (jednej lub kilku): kobiety w szczególności powracające na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dziecka, osób w wieku 15-24 lata, osób w wieku 50-64 lata, osób niepełnosprawnych, przy czym wskaźnik efektywności zatrudnieniowej odpowiednio winien kształtować się na następujących poziomach: dla kobiet w szczególności powracających na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dziecka na poziomie co najmniej 45%, dla osób w wieku 15-24 lata na poziomie co najmniej 40%, dla osób w wieku 50-64 lata na poziomie co najmniej 35%, dla osób niepełnosprawnych na poziomie co najmniej 30%, co pozwoli na zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców województwa zachodniopomorskiego;
- projekt realizowany na obszarze gmin lub skierowany do mieszkańców gmin wymienionych w załączniku nr 6 do RPO województwa zachodniopomorskiego tj. gmin w szczególnie niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, co powoduje, iż kompleksowość projektów z działaniami podejmowanymi w ramach RPO WZ wpływa na równomierny i komplementarny rozwój województwa zachodniopomorskiego, koncentrując się na wyrównaniu dysproporcji w regionie.
- szkolenia są dostosowane do zapotrzebowania na regionalnym rynku pracy w zawodach określonych w RSI (w szczególności w zakresie sektora usług turystycznych, usług transportowo-logistycznych, obsługi portów, przemysłu drzewno-meblarskiego, spożywczego, sektora ICT, energetyki odnawialnej branży budowlano-montażowej, przemysłu chemicznego), przyczyniających się do rozwoju województwa zachodniopomorskiego. Szkolenia powiązane zostaną z odbyciem stażu lub praktyki zawodowej w branżach i sektorach szczególnie istotnych z punktu widzenia potrzeb regionalnego rynku pracy, co powoduje, iż wsparcie jest dostosowywane bezpośrednio do potrzeb występujących w regionie. Tym samym umożliwi to wejście na rynek pracy i utrzymanie zatrudnienia w branżach i sektorach szczególnie istotnych z punktu widzenia potrzeb regionalnego rynku pracy.

Jak wynika z przedstawionych powyżej wyjaśnień, istnieje szereg możliwości związanych z pozyskaniem środków finansowych na różne formy przeciwdziałania bezrobociu. Poszczególne samorządy powiatowe poprzez podejmowanie inicjatyw lokalnych i dzięki wsparciu na szczeblu regionalnym (środki Funduszu Pracy, EFS), mogą starać się zapobiegać niekorzystnym zjawiskom związanym z bezrobociem, występującym na ich terenie. Należy oczekiwać, iż podjęte działania przyczynią się do trwałego wzrostu zatrudnienia oraz zmniejszenia poziomu i natężenia bezrobocia w województwie zachodniopomorskim.

Przedstawiając powyższe wyrażam nadzieję, iż w sposób wystarczający wyjaśniłem kwestie poruszone w interpelacji.

2 *Janina*

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

~~*Olgierd Cichowicz*~~

CZŁONEK ZARZĄDU

Marek Hoł